

Lena Larsson
Ekonomi- och personalavdelningen
Tfn: 070-2267728
E-post: lena.larsson@regionjh.se

Finansdepartementet

Yttrande över En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar (Fi 2020/05179)

Sammanfattning

Finansdepartementet har bjudit in Region Jämtland Härjedalen att yttra sig över utkast till lagrådsremiss ”En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar”.

I utkastet föreslås att det i mål om överprövning av en upphandling eller överprövning av ett avtals giltighet ska införas dels ett skyndsamhetskrav, dels preklusionsfrister i både förvaltningsrätten och kammarrätten. Ett skyndsamhetskrav föreslås även i mål om utlämnande av kontrakt enligt upphandlingslagstiftningen. Vidare föreslås att fristen för att väcka talan om skadestånd vid fel och brister i en upphandling ska ändras för att överensstämma med EU-rätten. Det ska även införas tidsgränser på fem och tre år vid beslut om uteslutning av en leverantör på grund av brott respektive missförhållanden i övrigt.

I fråga om icke-direktivstyrda upphandlingar föreslås att upphandlande myndigheter och enheter inte ska behöva efterannonsera upphandlingar under 100 000 kronor. Reglerna om efterannonsering ska vidare gälla för samtliga upphandlingar av sådana välfärdstjänster som anges i bilaga 2 a till lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Samtliga reglerade annonser om sådana upphandlingar ska också publiceras i en registrerad annonsdatabas. När en upphandlande myndighet eller enhet har publicerat en icke-direktivstyrd efterannons i en registrerad annonsdatabas, ska ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ha kommit in till förvaltningsrätten innan 30 dagar har gått från det att annonsen publicerades.

I utkastet görs även bedömningar i fråga om bl. a. införande av dels en tidsfrist för överprövningsmålens handläggning, dels en ansökningsavgift och ett ömsesidigt processkostnadsansvar.

Region Jämtland Härjedalens förslag och motivering

Region Jämtland Härjedalen (regionen) ställer sig i stort positiv till föreslagna förändringar då förslagen torde innebära en förkortning av handläggningstiden av överprövningsmål, vilket välkomnas.

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker förslaget om lagstadgat skyndsamhetskrav för mål om överprövning av en upphandling och mål om överprövning av ett avtals giltighet.

Regionen avstyrker utkastets förslag om att en talan om skadestånd ska väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt då leverantören fick kännedom om eller borde ha fått kännedom om att ett avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör.

Regionen tillstyrker förslaget om att införa tidsgränser vid beslut om uteslutning av en leverantör på grund av brott respektive missförhållanden i övrigt

Regionen tillstyrker förslaget gällande att upphandlande myndigheter och enheter inte ska behöva efterannonsera upphandlingar under 100 000 kronor.

Förslaget om att inte införa tidsfrist för målens avgörande tillstyrks av regionen. Region Jämtland Härjedalen gör bedömningen att förslaget på skyndsamhet och preklusionsfrister i både förvaltningsrätten och kammarrätten införs kommer att påskynda processen i önskad riktning.

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker utkastets förslag att inte införa någon ansökningsavgift.

Regionen tillstyrker att ett ömsesidigt processkostnadsansvar inte bör införas i mål om överprövning av en upphandling eller överprövning av ett avtals giltighet.

Bakgrund

Finansdepartementet har bjudit in Region Jämtland Härjedalen att yttra sig över utkast till lagrådsremiss En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar.

Del 5:

5.2 Mål om överprövning ska handläggas skyndsamt

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker förslaget om lagstadgat skyndsamhetskrav för mål om överprövning av en upphandling och mål om överprövning av ett avtals giltighet. Genom att överprövningsmål prioriteras i högre utsträckning och kan avslutas

snabbare kan det generera att kostnaderna för den upphandlande myndigheten blir lägre.

Domstolarna har redan idag en uttalad ambition att prioritera överprövningsärenden av upphandlingar, men det saknas resurser att fullt ut kunna arbeta med frågorna i den takt som krävs. För att ärendena ska kunna avgöras snabbare än i nuläget behöver regeringen överväga att också tillskjuta ytterligare resurser till domstolarna för att de ska kunna leva upp till ett skyndsamhetskrav."

5.3 En tidsfrist för målens avgörande bör inte införas

Förslaget om att inte införa tidsfrist för målens avgörande tillstyrks av regionen. Ett överprövningsmål tar ofta lång tid i förvaltningsrätten och ännu längre om överprövningen går vidare till kammarrätten. Region Jämtland Härjedalen gör ändå bedömningen att förslaget gällande lagstadgad skyndsamhet och preklusionsfrister i både förvaltningsrätten och kammarrätten, om det införs, kommer att påskynda processen i önskad riktning. I särskilt komplicerade fall skulle en tidsfrist även kunna innebära att processen påskyndas i den grad att det påverkar kvaliteten i handläggningen.

Del 6

6.2 Preklusionsfrist under anbudstiden bör inte införas

Regionen tillstyrker att det inte ska införas en preklusionsfrist under anbudstiden. Frågan om huruvida en brist som leverantören har kunnat avhjälpt med att ställa frågor i "frågor och svar" ska kunna återopas i en överprövning, behöver ändå utredas. En part som förlorat en upphandling går till överprövning på något den inte sett som någon brist om den vunnit.

Del 7

7.1 Ansökningsavgift

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker utkastets förslag att inte införa någon ansökningsavgift. Regionen tror inte att en ansökningsavgift, om den inte sätts väldigt högt skulle innebära någon avhållande effekt från att överpröva. Däremot skulle det kunna vara negativt för mindre potentiella anbudsgivare som eventuellt väljer att inte lämna anbud. För större anbudsgivare torde det inte ha någon betydelse.

7.2 Processkostnadsansvar

Regionen tillstyrker att ett ömsesidigt processkostnadsansvar inte bör införas i mål om överprövning av en upphandling eller överprövning av ett avtals giltighet. Rädslan för höga rättegångskostnader skulle kunna innebära negativ påverkan på utvecklingen och på upphandlande myndigheter som avstår att prova nya upphandlingsförfaranden och istället hålla sig till enkla, beprövade sätt att upphandla.

Del 8

8.3 Temporär direktupphandling

Regionen avstyrker förslaget och anser att vore en självklarhet att det vid utdragna överprövningsprocesser ska finnas möjlighet för upphandlande myndigheter att kunna genomföra direktupphandlingar för att täcka det behov som finns. Den upphandlande myndigheten kan inte förutse att en upphandling kommer att överprövas och inte heller hur lång tid det tar innan överprövningsmålet avgörs.

Del 10: Efterannonsering av icke-direktstyrda upphandlingar

Regionen tillstyrker förslaget gällande att upphandlande myndigheter och enheter inte ska behöva efterannonsera upphandlingar under 100 000 kronor. Regionen gör bedömningen att efterannonsering är positivt utifrån att det blir enklare att inhämta statistik.

Del 11 Tidsgränser vid uteslutning av en leverantör

Regionen tillstyrker förslaget om att införa tidsgränser vid beslut om uteslutning av en leverantör på grund av brott respektive missförhållanden i övrigt med tillägget att det bör vara möjligt för uteslutning vid särskilda skäl, även efter tidsgränsen.

REGIONSTYRELSEN

Eva Hellstrand (C)
Regionstyrelsens ordförande

Hans Svensson
Regiondirektör